

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam.

47. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1906. november 20.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör-
es községi jegyzőknek egész évre 6 korona.
Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az elő-
fizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

295.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. ad. 764.906. alisp.

A három járási főszolgabírónak és valamennyi községi és körjegyzőnek.

Felhívom a községi és körjegyzőket, hogy a körcekhöz tartozó községekben alkalmas módon (dob szó utján) hozzák a lakosság tudomására, hogy az utlevelek közvetlenül az alispáni hivatalnál nem vehetők át, a miért is egyes jelentkezőket minden egyes esetben el fogom utasítani.

Tapasztalatom szerint a nálam való tömeges jelentkezésnek oka az, hogy kérelmezők utlevél iránti kérésüket elkésztetten adják be, úgy hogy a kérelem előterjesztése és a tervezett indulás időpontja között nincs meg az az időbeli távolság, mely az utlevéllapok kezelésére (felkészítés, láttamozás, az utlevél kiállítása, postázása s a jegyzők által való kézbesítése) feltétlenül szükséges.

Figyelmeztető tehát a községek lakossága hogy utlevél iránti kérelmüket a tervbe vett indulási időpont előtt legalább 4 héttel adják be, hogy így az utlevél kiállításánál fentakadás elő ne forduljon.

Figyelmeztetem egyidejűleg azonban a jegyző urakat, hogy a már kiállított, illetve beérkezett utlevéllapokat haladéktalanul továbbítsák.

Megjegyzem, hogy fenti rendelkezésem nem zárja ki azt, hogy egyes figyelemre méltó s méltánylandó esetekben (beteg haza hozatala, meglátogatása, sürgős és nagy áldozatokkal járó üzleti ügyekben tett utazásoknál) a felek a községi előjáróság által kiállított s a főszolgabírói

hivatal által véleményezett utlapokat az utlevél soronkívül való kivévése végett személyesen hozzassák be a vezetésem alatt álló hivatalba. Ily esetekben azonban a soronkívüli elintézetést méltányló ok a községi előjáróság által mindig igazolandó, s a főszolgabírói hivatal által az utlevéllap mindig borítékba zárva s hatóságomhoz czimezve adandó at a félnek.

Minthogy pedig az utlevéllapok kiállításánál még most sem tapasztalom a szükséges egyöntetőséget, a jegyző urakat újból felhívom a vármegyei hivatalos lap f. évi 34-ik számában közölt 5455 számú rendeletemnek alapos áttanulmányozására.

Jelen rendeletem pontos végrehajtásáért a főszolgabíró és körjegyző urakat teszem felelőssé.

Székelyudvarhelyen, 1906. november 16-án.

Alispán távollétében
Ádám, főjegyző

296.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 8662—1906.

Valamennyi körjegyző urnak.

Mielőtt az 1907/8. évekre szükségeltető utadó kivetési lajstrom nyomtatványok megrendelésére nézve intézkedném, takarékoság szempontjából szükségem van a megrendelendő nyomtatványok mennyiségének megállapítására.

Ebből kifolyólag utasítom a körjegyző urat, hogy köre községeiről egy kimutatást készítsen, abban jejlje meg, hogy átlag hány iv szükséges a nevezett nyomtatványokból s ezen kimutatást hozzám f. hó 30-ig felelősség terhe mellett, mulhatatlanul küldje be.

Székelyudvarhely, 1906. november 15-én.

Alispán távollétében
Ádám, főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

297.

12200—1906. III./a. B. M. számú körrendelet.

Az országos jellegű munkás egyesületek helyi csoportjainak bejelentése körüli eljárás.

Valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az egyesületek felett gyakorolt felügyelet folyamán több ízben tapasztaltam, hogy az országos jellegű munkás egyesületek helyi (vidéki) szerveinek. u. n. fiókegyletnek, helyi csoportoknak, szakosztályoknak stb. megalakulásánál a megalakulásnak a hatóság részéről való tudomásvételét illetőleg úgy az alakulók, mint a hatóságok részéről eltérő felfogások keletkeztek.

Ugyanis egyes országos munkás egyesületek helyi szervei, az alapszabályokkal ellentétben, nem kellő számú tagból, továbbá szakegyesületeknél nem szakmabeli, hanem más foglalkozású egyénekből (mint pl. a földmunkások szakegyesületébe befogadtattak bányamunkások is) vagy végül a polgárok szabadakaraira gyakorolt illetéktelen befolyás alatt alakultak; továbbá egyes helyi szervezetek megalakulása a hatóságoknak egyáltalában be nem jelentett, vagy a helyi szervezeteknek a hatóságoknál bejelentett megalakulása az illető hatóságok által a vezetésem alatt álló miniszterium tudomására nem hozott.

Ezen eljárás sem az egyesületek felett gyakorolandó hatósági felügyelet követelményeivel, sem maguknak a szóban forgó egyesületeknek alapszabályaival összhangban nem áll.

E visszas helyzet megszüntetése tehát sürgős szükségé vált.

Ezuttal is kijelentem, hogy a polgárok egyesülési szabadságát teljes épségében fentartani és biztosítani kívánom s az egyesülési szabadságnak csak azon értelmezését akarom megszüntetni, mely a polgárok egyéni szabadságát, különösen eddig az egyesületi tagoknak az alapszabályokban biztosított jogait és érdekeit, valamint az állam érdekeit is veszélyel fenyegeti.

Ennélfogva az egyesületek tárgyában kiadott 1873. évi 1394. eln. 1884. évi 773. eln. 1875. évi 1508. eln. végül 1898. évi 1136. eln. és 2219. eln. számú belügyminiszeri körrendeletek kiegészítésül rendelem a következőket:

1. Az országos jellegű munkás egyesületek alapszabályailag megállapított helyi szervének (fiókegylet, helyi csoport, szakosztály) alakítása cél-

jából bejelentett gyűlés megtartása, ha annak tárgyát csupán megalakulás képezi s ezt az özszezhívók a csel megjelölésével bejelentették, nem akadályozandó.

2. A gyűlés összehívói az alakító gyűlésről szóló jegyzőkönyvet annak igazolása mellett, hogy az alakulás mindenben megfelelt a anyaegyesület jóváhagyott alapszabályainak, nevezetesen, hogy az alapszabályokban megkívánt számú tag a helyi szervezetbe belépett, s hogy ezek a tagok mind az alapszabályokban előirt foglalkozáshoz tartozó magyar állampolgárok, a nagy és kis községekben az előjáróságnak, rendezett tanácsu városokban és a törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesternek 48 óra alatt bemutatni tartoznak.

Ezen jegyzőkönyvben feltüntetendő az is, hogy az anyaegyleti alapszabályokban meghatározott melyik helyi szervnek (helyi csoport, fiókegylet, szakosztály) megalakulásáról van szó, vannak-e külön szervezeti működési szabályai, — s ha vannak, minők ezek és kik választattak meg a helyi szerv vezetőségébe?

Ugyanakkor bemutatandó az anyaegylet erre illetékes szervének a helyi szervezet megalakításához való hozzájárulását igazoló nyilatkozata s az anyaegylet láttamozott alapszabályainak egy sokszorosított példánya.

3. Az így bejelentett alakulás tudomásul veendő, kivéve azt az esetet, ha a tagok szerzése fenyegetés, vagy erőszak útján történt. A bejelentett átvevő hatóság, ha erre nézve gyanuja támadt, erről az alábbi pontban megnevezett felsőbb hatóságnak jelentést tesz.

4. A tudomás vételre, illetőleg a tudomásvétel megtagadására s az esetleges vizsgálat elrendelésére a törvényhatóság első tisztviselője illetékes, akihez a bejelentést átvevő hatóság az özszes iratokat véleményes jelentés mellett átvenni köteles.

Az ezen iratokkal egyidejűleg bemutatott anyaegyesületi alapszabályok a hatóság irattárában megőrzendők.

A törvényhatóság első tisztviselője a megalakulás tudomásvétele ügyében hozott határozatát a helyi szerv vezetőségének szabályszerűen kézbesített.

5. A helyi szerv (fiók, helyi csoport, szakosztály) csak a tudomásvétel után alakul meg véglegesen.

Működését azonban ideiglenesen megkezdheti, ha ezt a megalakulás bejelentésével egyidejűleg vagy később az illetékes helyi hatóságnak (L. 2.

pont első bekezdés) kellően bejelentette, s az erről elismervényt ad.

A működés bekezdése bejelentendő a 4. pontban megnevezett hatóságoknak is.

A helyi hatóság a működés megkezdésének bejelentését igazoló elismervényt a bejelentés beérkezésétől számított 3 nap alatt kiadni tartozik, kivéven azt az esetet, ha a tagok erőszakos módon való szerzésének gyanuja forog fenn.

6. A helyi szervek működését a törvényhatóság első tisztviselője ép úgy ellenőrzi, mint bármely önálló, saját alapszabályokkal bíró egyesület működését s ezen helyi szervek működésére nézve mindenben az anyaegyesület alapszabályainak intézkedései kötelezők.

Ha kétségtelen bizonyítékok vannak aziránt, hogy a helyi szerv az alapszabályoktól eltérő, az állami vagy az egyesületi tagok egyéni érdekeit veszélyeztető eljárást folytat, vagy a 7. szakasz második pontjában körülírt nyomtatványokat vagy iratokat terjeszti, vagy kiad, a törvényhatóság első tisztviselője a helyi szerv működését indokolt határozattal saját hatáskörében ideiglenesen azonnal felfüggesztheti, az ügyvitel és pénzkezelés megvizsgálását elrendelheti és az összes vizsgálati iratokat jelentés kíséretében a továbbiakra vonatkozó végleges döntés céljából a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz felterjeszti.

7. A helyi szervnek (fiók, helyi csoport, szakosztály,) az anyaegyesületi alapszabályok ellenére folytatott működése esetében vizsgálat tárgyává teendő az is, hogy a helyi szerv szabálytalan működése az anyaegylet tudtával történt-e s az anyaegylet valamelyik központi szerve által támogatott vagy támogattatik-e és ha igen, erről az anyaegyletre nézve illetékes hatóság (polgármester, alispán) azonnal értesítendő.

Az anyaegylet (országos, központi szövetség, országos szakegyesület stb.) alapszabály ellenes működésének tekintendő, különösen az, ha az anyaegylet vagy ennek bármely központi vagy helyi szerve (fiók, helyi csoport, szakosztály stb.) közvetlenül vagy közvetve oly füzeteket (ügyrend, házirend, tagkönyvecske) vagy bármely alakban megjelenő nyomtatványokat vagy iratokat ad ki s az egyleti tagok közt kioszt, melyekben az egyesület hatásköre, a tagok jogai és kötelességei s különösen az egyleti tagok pénzbeli járulékaik tekintetében oly intézkedések vannak, melyek a belügyminiszterium által láttamozott alapszabályokban megállapított kereteket túlhaladják; továbbá, ha tagjaik között oly nyomtatványokat terjeszt, amelyek izgató vagy lázító tartalmuknál

fogva a kir. bíróság által lefoglalni, illetőleg elkozztatni rendeltetik.

8. Az országos jellegű munkás egyesületek helyi szervei megalakulását, illetőleg ennek tudomásul vételét, ugymint azok megszűnését a törvényhatóság első tisztviselője a belügyminiszternek bejelenteni tartozik.

Jelen körrendelet által hatályukat veszti az országos jellegű munkás egyesületek alapszabályaiban, esetleg azok láttamozási záradékaiban a helyi szervek megalakulásának és megszűnésének bejelentésére nézve foglalt mindazon intézkedések, melyek a jelen körrendelet intézkedéseivel ellenkeznek.

Ugyanazért utasítandók a munkás egyesületek, hogy amennyiben alapszabályaikban a helyi szervek megalakulásának és megszűnésének bejelentésére nézve az ezen rendeletben foglaltaktól eltérő intézkedések vagy rendelkezések lennének, alapszabályaikat e rendelet értelmében módosítsák s az ekként módosított alapszabályokat láttamozás végett a belügyminiszteriumhoz 40 nap alatt terjesszék fel.

Budapest, 1906. nov. 9.

Gróf Andrassy Gyula.

298.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 8457—906.

Székelyudvarhely város főkapitányának, a három járási főszolgabíró urnak és valamennyi községi és körjegyzőnek és községi elöljárósnak.

M. kir. Belügyminiszter ur f. évi 115312. sz. rendeletével arról értesít, hogy Arad sz. kir. város tanácsának f. évi 21635 sz. alatt kelt felterjesztése szerint, báró Tectig Ármánd aradi illetőségű csavargó, az aradi iparhatóság által 9633—906. sz. alatt kiállított munkakönyvvel ellátva városról városra csavarog és Arad város terhére utiköltségek címén segélyeket szokott kérni.

Felhivom ennél fogva, intézkedjék az iránt, hogy nevezettnek a községek (város) részéről semmiféle segély ne nyujtassék, illetőleg rajtaérés esetén illetőségi községébe tolonczoltassék.

Székelyudvarhelyen, 1906. november 13.

Alispán távollétében :
Ádám, főjegyző.

299.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 8552—906.

Székelyudvarhely város polgármesterének, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Tudomásulvétel és közhírré tétel végett értesitem, hogy Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi 76843—IV. sz. alatt kelt rendeletével, Bácsbodrogvármegye törvényhatósági bizottságának 1906. márczius 22 én tartott közgyűlésén, 7334—906. alisp. sz. alatt hozott határozatával alkotott azon szabályrendeletét, mely szerint a házalókereskedés Bács-Bodrogvármegyei Szeghegy területén, a fennálló házalási szabályok 17. §-ában s az ezen §-t kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok ép-ségben tartása mellett eltiltatott, jóváhagyta.

Székelyudvarhely, 1906. november 17.

Alispán távollétében:

Ádám, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Bükkfa eladási hirdetmény. A homoródalmási közbirtokosság B. ü. o. II. vgs. 33 oszt. »Hájag« erdeje, 131.4 kholdján lévő 30 czmteren felüli bükkfát, annak előzetes becslés szerint mintegy 6000 m³ mü és 12227 m³ tüzi és szénfát teszen ki tövön az erdőben, Homoródalmás község-házánál 1906. *december hó 10-én* d. e. 10 órakor tartandó, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron felül eladja. Kikiáltási ár 10.000 korona. (azaz tizezer korona.) Utóajánlat nem fogadtatik

el. Részletes becslés, árverési és szerződési fel-tételek a vargyasi m. kir. erdőgondnokságnál és alólírottnál megtekinthetők. Bánatpénz a kikiáltási ár 10°/_o-a. Kelt Homoródalmáson, 1906. nov. 16. Szabó István, b elnök.

Vadászati árverési hirdetmény. Homoródalmás közbirtokossága a tulajdonát képező erdő-és legelőterületének 12.752 k. holdnak vadászati jogát 1906. évi *december hó 10-én* d. e. 10 óra-kor Homoródalmás község-házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen 40 korona kikiáltási áron felül, 6 évre bérbe adja. Versenyző köteles 10% bánatpénzt le tenni. Homoródalmás, 1906. nov. 16. Birt. elnök.

Rühkór megszűnt a lovak között Etéd községben. (8523—906.)

Elveszett csikó. Müller János kaczai lakosnak 3 éves sötét pej herélt csikója f. évi október 27-én a községi legelőről ismeretlen módon elveszett. Hátsó bal czombján a kancza égési jellel bir.

Elveszett ökörtulok. Orbán Márton kápolnásfalvi lakosnak 1 drb fehér, 2 évet töltött fehérszőrű ökörtulka, a Miklósfalvi erdőből elveszett. f. évi május havában.

Körözendő egyének. *Szegál Mátyás*, izr. vallásu, napszámos körözendő, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Szabadka város polgármesterének a 21189. számra való hivatkozással megküldendő.

Halyi Katalin körözendő, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 11469. számra való hivatkozással Háromszékvármegye alispánjának megküldendő.

Ursz Péter és neje *Poszoll Erzsébet* körözendők és feltalálásuk esetén tartózkodási helyük Máramarosvármegye alispánjával a 16295. számra való hivatkozással közlendő.